

Προοίμιο

Σαν τη ζωή μας, έτσι είναι τα παραμύθια.

Έρχονται νωρίς, στα πρώτα χρόνια. Μπορεί να είναι ο άλλος, ο μυστικός ομφάλιος λώρος, εκείνος της δικής μας ζωής με τη ζωή του κόσμου.

Έρχονται σαν ένα πολύτιμο ειλητάριο που διηγείται τη ζωή. Έρχονται σαν τις πρώτες μας τροφές, ψυχία της ψυχής μας. Σαν τα πρώτα μας ρούχα, απαλά υφαντά για τη γυμνή, αθώα μας ψυχή. Σαν άλλα μάτια, για κόσμους μυστικούς κι ονειρικούς. Σαν τα πρώτα βήματά μας, βήματα σε άλλους δρόμους, στους πρώτους δρόμους του νου και της καρδιάς. Σαν τα πρώτα μας λόγια, λόγια με ήχους και ρυθμούς. Σαν τα παιχνίδια μας, παιχνίδια της φαντασίας. Στάχρα αγεώργητα, κόκκινα λουλούδια στους αγρούς της ζωής, πτηνά που πετούν ψηλά, όλα για τη δική μας συγκομιδή.

Και ύστερα φεύγουν. Φεύγουν και ξανάρχονται με το ωρίμασμα του χρόνου και τα δικά μας χρόνια. Έρχονται τότε που εμείς θέλουμε να φεύγουμε. Όταν γυμνοί και ανασφαλείς, ασύμμετροι με τον κόσμο, χαμένοι στον αθεώρητο βυθό των γνώσεων, βρεγμένοι απ' τις ξαφνικές και μονότονες του βίου βροχές, θέλουμε να φεύγουμε. Και αναζητάμε τη γαλήνη της ψυχής μας. Δε δημιουργούμε άλλους κόσμους πέρα απ' το δικό μας, δεν είναι η φυγή μας απελπισία. Φεύγουμε και πάμε εκεί, στον παιδικό της ψυχής μας κήπο, στη μακρινή και χιλιόμορφη χώρα των παραμυθιών. Εκεί όπου δεν χρειάζονται αιτίες και αποδείξεις, ακρίβειες και επιστήμες, εκεί όπου ο νους, η καρδιά και η ψυχή μας βρίσκουν την ανάπαυση.

Περνάνε μέρες και νύχτες, αυγές, μεσημέρια κι απόβραδα, όταν επιστρέφουμε σε αυτόν, της ψυχής μας τον κήπο. Είναι τότε που ως σπορείς και φντουργοί τον γεωργούμε στα παιδιά μας, στα παιδιά των παιδιών μας ή σε άλλα παιδιά γενόμενοι και μεις παιδιά. Είναι οι στιγμές που εμείς πια διηγούμαστε παραμύθια.

Ίσως τότε υποψιαστούμε πως η ζωή είναι μια περιπέτεια, σαν παραμύθι.

Αν ασχοληθήκαμε με τα παραμύθια, είναι γιατί μας αρέσουν, ιδιαίτερα τα παλιά, παραδοσιακά παραμύθια. Δε θέλουμε να τα καταπιεί η άρνηση και η λησμονιά.

Αν πρέπει να απαντήσουμε στο ερώτημα, τι σχέση μπορεί να έχουν τα παραμύθια με τη σημερινή σκληρή πραγματικότητα ή σε τι μπορεί να βοη-

θήσουν, δεν μπορούμε, γιατί το παραμύθι είναι τέχνη, τέχνη πανανθρώπινη, διαχρονική, λαοπαράδοτη και η αλήθεια της τέχνης δεν αποδεικνύεται, μονάχα αναγγέλλεται. Αν ωφελούν και έχουν θέση στην παιδαγωγική, το γράφουμε.

Το πρώτο μέρος του βιβλίου έχει σκοπό να σχηματίσει ο αναγνώστης μια γνώση και μια εικόνα για το παραμύθι. Όσα γράφονται εκεί, πέρα από τις δικές μας σκέψεις, είναι σταχυολογημένα από τον κόπο, το μόχθο και την αγάπη ανθρώπων που ασχολήθηκαν και ασχολούνται επιστημονικά με το παραμύθι. Στο δεύτερο μέρος παρουσιάζονται σαράντα παραδοσιακά, λαϊκά παραμύθια, μύθοι ζώων και ευτράπελες διηγήσεις με τη δική μας γλωσσική μετεγγραφή και απόδοση.

Δε ξέρω πόσα λάθη και ατέλειες θα βρεθούν στις σελίδες του βιβλίου. Ίσως αρκετά. Ας κοιταχτούν με κατανόηση. Ένα ταξίδι είναι το γράψιμο, μια περιπέτεια, με απρόοπτα και αναπάντεχα, σαν το παραμύθι. Σαν το καράβι που βγαίνει απ' το λιμάνι, όπου είναι ασφαλές. Αλλά η ασφάλεια δεν είναι ο προορισμός του, είναι το ταξίδι, η θάλασσα, άλλα λιμάνια.

Ευχαριστώ πολύ όσους με συντρόφεψαν σ' αυτό το ταξίδι.

Ιδιαίτερα όμως ευχαριστώ την ιατρό κ. Ντόβα - Παπαδοπούλου Ξανθή, η οποία με περισσή ευγένεια ανέλαβε την έκδοση του βιβλίου μου, στη μνήμη των δικών της, αγαπημένων προσώπων.

ευθύμιος πριόβολος